

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések különösen számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társaság és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyitlér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Jószívűség.

(Egy nő a nőknek).

Jó-e az ember? Önmaga előtt talán mindegyik. A panaszra folyvást kész, elégedetlen ember, mivel sincs annyira megelegedve, mint eszével s ta'án még soha senki se panaszkodott a miatt, hogy az ész szétoztásánál a jó Isten megrövidíté Mért ne lehetne tehát jó is? És mégis nagyon kevesen jók — és okosak egyaránt. Pedig hányra alkalmazzák e jelzőt.

A jószág minden változatában dicséretes, fogják mondani. Én azonban ismertem egy hölgyet, ki nagy bért fizetett cselédjeinek, bőven látta el étellel és — egy évnél tovább még se maradt nála egy se. Barátai vele együtt szidták a hálátlan népet, mely oly rosszul jutalmazta a jólkü nő jótéteményeit. Senki sem gondolta meg, hogy az ember nem csupán kenyérből él és a cselédék végre is nyugodt órát, szabad délutánt öhajtottak, miben soh se részesültek. Senki sem akar fehér rabszolga lenni.

Egy másik nőre is emlékszem. Gyakran irigyletem gyermekeit Nem volt ohaj, melyet ne teljesítettek volna, mulatság, mit megtagadtak volna tőlük. Koldust soha se utasítottak el; de még ebet se. Seregszámra ápolta a gazdátlan állatokat s nagylelkűen

gondoskodott emberről és jószágról, minden kérdés nélkül. A jó nő eszményképe volt. A sors elválasztott tőle. Évek mulva kérdésősködtem róla. A hajdan gazdag nő csekély nyugdíjjal élt egyik férjes leányánál. A többi gyermek eltűnt, meghalt Talán tulságosan jó volt e nő? Ez lehetetlen. De nagyon győngye volt. Jó és nem okos. A hely, hol jó ember járt, örökre szentelt marad. De róla kit a jószág nyomorra ítél, senki sem beszélt többé, mihelyt adománynainak forrása elapadt.

Még egy harmadik emléket idézek. Ismertem egy hivatalnok-családot, mely tulságos takarékoság mellett úgy a hogy megélhetett. És mégis igen gyakran látam, midőn a gyermekeknek különben is szűk adagjaiból majd egy kanál levest, majd egy darab hust vettek el, hogy gyakori látogatójuknak ebédet adhassanak, kérdézem e szeretet okát. »Hát éhes a szegény. Férjemmel járt oskolába és elkorcsosodott. Ha nagyon rosszul megy dolga, tehát ellátogat. Amaz ellenvetésenre, hogy ily korhely miatt nem kellene a gyermekeket megrövidíteni, azt a választ kaptam: »Az üres gyomor fáj, mi pedig e néhány falatt miatt nem fogunk éhen halni. Ez jószívűség volt, a korlátolt elméjü vagy eszefejejtett emberek jósága.

A jósnak legkiválóbb nyilvánulása a játékonyság. Igaz ugyan, hogy ez minden

más, egyéb tulajdonnak is lehet kifolyása. A hiuságé, dicsvágyé sőt a könnyelműségé. Ilyenkor azonban ezeket is megnevesíti, ekkor az eszköz (játékonyság) szentesíti a czélt (föltűnni vágyást).

De hát hol található valódi jószág? Van-e még szív, melyet ekként nevezhetünk? — Elég. Csakhogy az emberek ritkán ismerik meg és ritkán méltányolják. Az igaztalan és meggondolatlan ítélet hamar lebben el az ajkáról.

De van szív, kitől mindegyik egyszer jószágban, még pedig okos jószágban részesült, melyet előbb utóbb méltányolni tanul és melynek emléke élete fogytáig megmarad. Ez az anyai szív, a szeretetes odaadás, önzéstelen áldozatkészség, türelmes hűség kiapadhatatlan forrása.

Végül minden nőnek a költő e mondatát ajánlom figyelmébe: »Szép nő tetszik a szemnek, jó nő a szívnek — amaz drágakő, emez kincs!«

H G.

Az alispáni jelentésből.

(Vége).

A tankötelesek nemzetiség viszonya:

Magyar 55368.
Német 783.

A „Muraköz“ tárczája

Mint a tenger . . .

Mint a tenger zúgó árja,
Tomboljon a czimbalom!
Hajtsd le azt a győngye lóret!
A halotti toronait én ma tartom.

Sirjon, rijjon a hegedű!
Zokogjon a furulya!
Szakadjon le mind a négy húr!
Szeretőm az esküvőjét ma tartja.

Húzd csak, húzd csak, húzzad egyre!
Mig a szívem megreped . . .
Téged verjen meg az Isten!
Téged, a ki másnak adta a szived!

Itt van, itt . . .

Itt van, itt a válás perce,
El kell mennem messze, messze,
Út az óra búcsucókra,
Isten hozzád, édes rózsá.

Nincs más senkim, ki szerelne,
S tőled válok, tán örökre.
Nincs pártfogóm, csak az Isten.
Könyörög; hogy megsegítsen!

Fénylő könyved kezemre hull,
Reszket szívem fájdalomtól.

Úgy fáj, úgy sir, zokog meg ti,
Édes rózsám meg kell válni.

V. VEGH GYÖZÖ.

Madárvilág tavasszal.

— Egy kis ornithologia. —
(Folytatás és vége.)

Márczius tavaszi élelet fakaszt a madarak társadalmában; szabaddá lesz a síkőz, tükröző tavak sarjadoszó náderdeje közé eleven élet költözik. Visszajő reá nagy örömmel a folyókön telelt ruca s túrja-kavarja esigák után a tőszélek kátyúját. Egy- két napon át megtarkul a kompánia. Az ibolyák hónapja viaszja csalja a vándor sólyomot, kányákat, a fehér-és hamvas rétihejt, darázsolyvet mész-erdei pacsirtát, fehér billegényt, az anthuspratsnist (Linn.), vadgalambot, és vörösgalambot, gémekeket, bekassint. A hónap vége felé megjött a vörösbegy, a kerties hegyicsalógány, a viztaposó, gölyös, darú, nagy góczyer, arótféj, teletöl, csörgő, kontyos kacsá. Megérkeznek a sárcsák. Holdvilágjelen amint sötét testük zombéksziget és kakaszigt között eluhban, mintha fekete gondolák siklanának a lagunák vizén. A víz társaságba megjelen a bölcs. Vigyázó, óvatos, nem akar csatlakozni. De ha sarjad az új nád, káva, a békalencse zöldül, akkor nem késik. Megjő először az előőrs: Ledobban a tőszélre, lehuzza nyakát, egyik lábát mint a büntetett i-ko'asúú felemeli, s úgy eláll órák hosszaiig mozdulatlanul. De ha csinta-

lan gyerkőczék módjára halacsák kergetőznek a tiszta vízben, azoknak nem kegyelmez. Egy reggelre számszám oszlik el a vízi-bírodalmon az éjjelig — a vakvarjú. A többi gém se várat magára, megjelen az A rdea purpurea (Linn.), a vörösgém és a cinerea.

Márcziusban a madárlakodalmak megszaporodnak. Nádas sűrűkben, lombosár alatt, bokrokban szörnyű párvialadokat vívnak a madárgavallérok. Fészket épít a madárvilág repülő drágaköve, a jégmadár, a károsu billegény. A vadkacsáknak, a bibicznek, holónak, bagolynak, rigónak, vánorsólyomnak és a közönséges héjának már tojása is van.

Az arktikus óv nálunk telet madarai közül még egy-kettő itt lubicok, itt cseveg a tarkabarka kompánianban, dejava már elment fel messze a Ladoga, Onega, Bielo-Ozero vizeire Laponniába vagy Novaja Zemljába. A társaság a hangzavarú czitrább ékebb lesz áprilisban. A réti-és erdei anthus, a kékbegy, házi fecske, a kerties szürke poszta, molnárika, fülemile, — de csak az urak, — a nyaktekercs mind betoppannak, sőt kakuk proféta is elfogalyja valamelyik gírosesgörsös tölgy sötét átorában dodonai székét, nagy örömrre a házasodni kívánó fehércselédéknak. A zöld vetéserdőbe lehall a lomha, elfaradt fürj czikáz a derűt áprilisi lev göben a lőgykapó; nedves rétek erdeiben, sűrű fűszőnyeg szálai közt bujlik a lusta haris, mérgesítve a tűzbe jött, prűszögő viasslat, de örövendetelre a koczavadást ki szereti különös, nehézkes, bárgyú kis madárt. Delelő csordák között botoz és berzenkedik a bubos banka, a gyenge vetést ellepi a tolvaj vetésvárjú.

Horvát 13262.
Vend 3922.

Tényleg iskolázott 60283.

Az iskolázók nyelvük szerint:

Magyar 47849.
Német 580.
Horvát 8916.
Vend 5938.

A muraközi Szászok és Nagyfaluköz-
ségekben felállítandó új állami iskolához
a közoktatásiügyi miniszter ur egyenként 1500
frtot ajánlott meg építkezési célokra.

Elrendelte, hogy a határszéli Királylak
községben már a következő tanév elején
megnyitandó állami iskola ügyében még e
tanév végén felterjesztés tétessék.

A muraközi népoktatás további szer-
vezéséhez képest egyéb állami iskolák fel-
állítására érdekében a tárgyalások folyamán
vannak.

A csáktornyai állami tanítóképző
épületének kibővítése ügyében a műszaki
telvétel megtörtént.

A csáktornyai állami tanítóképző te-
lepének intenzív fejlesztése, nemkülönben az
intézet belső felszerelése is folytonos haladást
tüntet fel.

Ezen időszakban adatott át rendelteté-
sének a légrádi rom. kath. iskola monumen-
tális épülete, melynek felszentelését a világi
és egyházi hatóságok lelkes részvétele
a magyar művelődésnek és érzésének meg-
ható ünnepevé tette.

A tankertület tanítóiának száma: 635.
607 képesített, 28 nem képesített, 546 ren-
des, 89 segéd, 559 férfi, 76 nő.

Zala-Egerzeg, Csáktornya és Keszthely vá-
rosok nemes vetélkedéssel emelték, illetve
rendezték elemi tantestületeik fizetésének,
lakbérének és ötödéves pótlékának ügyét
ezen időszakban.

A vármegye 13 óvodájában 1252 gyer-
mek nyert gondozást. Egyenes adó 1891.
év folyamán befizettetett: alsó-lendvai kir.

A madár-mamák gondja nagy. Paacsirták,
fakuszók, kontyoszinigék, fehér-
fejű molnárcsinegék, egerészöly-
vek és villás ölyvek, közönséges hé-
ják, — avandorsólyom, vadgalamb-
szürkegém, szalonka, bibicz, viz-
tapoló, sármány, pinty, rigó, ökö-
rszem, vörösbegy, seregély, fekete
harkály, szarka, holló, gólya, daru,
vadkacsa, vadlúd és a hattyu mind,
mind költenek.

Megjő május is, nyílik a rózsa, megjő a bú-
búli, a giliszta ékehangja primadonnája, fő-
lemile asszonyosság: férje urát már áprili-
sban viszkálta. — A május csajja vissza a
karvaly posztátát és az aranyruhát ad-
onist, a sárgarigót — az oriolus galbulát
(Linn.) A németeknél Pfingsvogel a neve;
piros pünkösdre érkezik. Többet nem várhatunk.
Nagy meleg, tikkasztó szárazság idején felrándul
rózánkra a Niluspart homokos széleiről az ősi
kámok szent madara az ibis falcinellus
(Linn.), vagy előző ismerősök látogatására a tal-
pastyúk (Syrhaptus paradoxus. Pall.) Ázsia
pusztáiról, hol kirgis, turkoman s mongol paripák
szálgulása rebbengette fel a forró homokból.

Május a pompa, a káprázatos virulás tűn-
déri hónapja; benne éri el legmagasabb fokát a
szárnyas dalosok énekművészete. Már júniusban
elhallgat a fülemile s a poszta, augusztusban
már késztülnek sokan, nehányan el is indulnak
délre, hová elűzi őket a tél s honnan vissza csajja
majd őket újra az új tavasz. —

A.-Lendvai: GARRULUS GLANDARIUS.

adóhivatalnál 196295 frt. 7 kr. Csáktornyai
nál 270450 frt. 28 kr. Letenyeinél 208281
frt 70 1/2 kr.

Az alsó-lendvai kir. adóhivatalnál 1891.
év végével hátralék: 81269 frt. 32 kr.
A csáktornyaiaknál 87468 frt. 82kr. A lete-
nyeinekél 115972 frt. 63 kr.

A közbiztonság a lefolyt időszak alatt
7 gyilkosság, 1 gyilkossági kísérlet, 1 rab-
lőgyilkosság kísérlet, 1 gyermekgyilkosság,
3 emberölési kísérlet és 4 rablásal lett meg-
zavarva.

A csendőri őrzékek alkalmával letar-
tózta lett gyilkosságért 7, gyilkosság ki-
sérletért 1, rablőgyilkosságért 1, rablásért
2, súlyos testiértésért 14, lopásért 157, lo-
pás gyanújért 17, betöréses lopásért 33,
gyújtogatásért 2, veszélyes fenyegetésért 1,
csalásért 3. orgazdaságért 6, igazolvány
nélküli csavargásért 1, dohány csempészet-
ért 5 csavargásért 19, okirat hamisításért
2, gyújtogatás gyanújért 3, hatósági közeg
elleni erőszakért 1, lopás kísérletért 1,
méhmagzat elhajtásért 2, gyermekgyilk-
ságért 1, verekedésért 9 egyén, továbbá 3
katona, 1 rabszökevény és 3 körözött egyén
fogatott el s szolgáltatott át az illetékes
hatóságoknak.

Az 1891. évi törvényhatósági utadó
kivetéséről, az alábbi kimutatást vagyok
bátor közölni: A letenyei járásban kivette-
tett 12295 frt 18 kr. Az alsó-lendvaiban
23501 frt 36 kr. A perlakiban 17758 frt
25 kr. A csáktornyaiban 19715 frt 16 kr.

A vármegye különböző alapjainak mi-
kenti állásáról a következő kimutatás ad
kellő felvilágosítást. Az 1892. évi április
10-ig befizettetett: Katona beszállásolási
27636 frt 95 kr. Betegápolási 17742 frt
28 kr. Erdészeti 5536 ft 67 kr. Megyei
nyugdíj 135 frt 8 kr. Közs. jegyzői nyug-
díj 5835 frt 47 kr. Vasuti 17351 frt. Eb-
tartási adó 3647 frt 42 kr.

A vármegye törzsvagyona 12 334 frt
68 krt tesz ki.

A vármegyei közigazgatási összes köz-
ponti- és járási hivataloknak, valamint a
vármegyei árvaszéknek ügyforgalmi kimu-
tatását a múlt évi szeptember hó 1-től fo-
lyó évi március hó végéig terjedő időszakra
a következőkben terjesztetem elő u.m.: Alis-
páni hivatalnál elintéztetett 17707. Megyei
árvaszéknel 18408. Nagy-Kanizsa város ta-
nácsánál 13386. Zala-Egerzeg város ta-
nácsánál 7213. Tapolcazi jár. főszolgabíró
nál 5935 Sümegi jár. főszolgabírónál 4424,
Szt.-Gróthi jár. főszolgabírónál 2677. Keszthelyi
jár. főszolgabírónál 3858. Kanizsa jár.
főszolgabírónál 4119. Pacsa jár. főszolgabi-
rónál 2455. Z.-Egerzegi jár. főszolgabíró-
nál 2743. Novai jár. főszolgabírónál 2217.
A.-Lendvai jár. főszolgabírónál 3865. Lete-
nyei jár. főszolgabírónál 2723. Perlaki jár.
főszolgabírónál 2555 Csáktornyai jár. fő-
szolgabírónál 4765.

Alispáni hivatalnál 1892. évi március
hó végével elintézetlen maradt: 2543. Me-
gyei árvaszéknel 3580. Megyei számvé-
ségnel 380. Nagy Kanizsa város tanácsánál
71. Zala-Egerzeg város tanácsánál 39. Ta-
polcazi jár. főszolgabírónál 45. Sümegi jár.
főszolgabírónál 7. Szt.-Gróthi jár. főszolga-
bírónál 3. Keszthelyi jár. főszolgabírónál
11. Z.-Egerzegi jár. főszolgabírónál 32.
Novai jár. főszolgabírónál 66. A.-Lendvai
jár. főszolgabírónál 6 Letenyei jár. főszol-
gabírónál 21. Perlaki jár. főszolgabírónál
85 Csáktornyai jár. főszolgabírónál 35.

A cselédügy rendezése.

Molnár Lajos fővárosi rendőrségi tiszt-
viselő egy kis füzetet adott ki a cselédügy
és cselédhelyezés rendezéséről. A füzetke
kiadásával azt akarja — ugymond — elérni,
hogy a dolgot napirendre hozza s annak
megoldásához egy-két javaslattal hozzájá-
ruljon.

Szerinte annak, hogy a cselédek leg-
nagyobb része hanyagok és megbizhatlanok,
két fő oka van. Az egyik az, hogy a törvény
a cselédeknek sokkal nagyobb jogokat biz-
tosít, mint a gazdáknak. A másik pedig az,
hogy a cselédhelyezés, általánosságban vé-
ve, nincs megbizható kezekbe letéve. A
cselédhelyezők túlnyomó része csak sa-
ját anyagi érdekeit tartja szem előtt. Nekik
annál több jövedelmük van, mint a többször
csérélnek gazdát a cselédek. Ezért tehát
legtöbbjüknek nem az a céljuk, hogy a
gazda jó cselédet kapjon, hanem épen el-
lenkezőleg arra törekszenek, hogy a cseléd
egy helyen sokáig maradjon.

Változtatják is a cselédek a helyeket
minden elfogadható ok nélkül. Pedig a gaz-
dának a cseléd törvényben megszabott köte-
lességei olyanok, hogy azok teljesítését a
cseléd csak akkor érdemli meg, ha egy
helyen sokáig szolgált, szorgalmas, enge-
delmes és megbizható volt.

E kötelességek közé tartozik a cseléd-
nek betegség esetén 30 napig való ápolta-
tása is. E kötelességét a gazdának akkor
is teljesítenie kell, ha cselédje rossz volt
és kevés ideig szolgált nála. Ezt a cselédek
nagyon jól tudják, és fel is használják gaz-
dáik ellen. Ha azután a gazda és cseléd
között viszálykodás van: a cselédszerzők nem
a gazdának fogják pártját, hanem a cseléd-
et látják el jó tanácsokkal, hogy ki tudjon
fogni a gazdáján. Így aztán nem lehet cso-
dálkodni, ha a gazdák a békeség kedvéért
a cselédeknek mindent elnéznek s a cselé-
dek jutnak uralomra. A hol pedig a gazda
megköveteli, hogy a cseléd kötelességét meg-
tegye: ott bizony kenyértörésre kerül a
dolog.

A gyakori helyváltoztatásoknak a kel-
lemetlenségein kívül szomorú erkölcsi hát-
tere is van. Az egy helyen rövid ideig
szolgáló cseléd nem takaríthat meg annyit,
a mennyiből addig, míg újabb helyet kap,
megélhetne, s hogy koplalni ne legyen kény-
telen, meg mulatságra is legyen pénze, er-
kölcstelen életre vetemedik, melyet tetszése
szerinti ideig folytathat, mert nálunk nincs
meghatározva, hogy egy cselédnek mennyi
ideig szabad hely nélkül itt tartózkodnia s
az is a kivételes esetek közé tartozik, hogy
egy cselédet felelősségre vonjanak azért,
hogy miből él addig, míg hely nincsen?
Mikor azután a cseléd megint helyet kap,
akkor rábizzák a szülők gyermekeik gon-
dozását, mert az előbbi helyről jó bizonyít-
ványt hozott. Igen, mert a törvény — nem
tudni miért — nem engedi meg, hogy a
cselédnek rossz bizonyítványt adjon a gazda,
még ha olyat érdemelne is. Kiszámíthatlan
az erkölcsi kár, mely ebből származik.

A szerző a helyzet javítására alterna-
tíve két módot ajánl. Az egyik az, hogy a
mostani helyközvetítési rendszert töröljék
el s a rendőrségre bizzák a cselédközveti-
tést s ezzel kapcsolatosan a cselédek ma-
gaviseletéről nyilvántartást vezessenek. A má-
sik pedig az, hogy ha a mostani rendszer
megmarad is, a cselédhelyezők és a cse-
lédek viselt dolgainak ellenőrzésére külön
hivatalt állítsanak fel. A mennyiben az előbbi
módot fogadják el az erre illetékes lak

torok : akkor a gazdák által az elhelyezés alkalmával a bérösszeg hat százaléka volna fizetendő. Az így befolyt összegből cselédségélyalap volna létesítendő, melyből a hely nélküli cselédek 10 évi szolgálati idő után segélyt kapnának s a beteg cselédek ápolási költségei is kikerülnének belőle. A cselédnek hely nélkül legfeljebb 15 napig volna szabad maradnia s ha tovább faczerkodik, első ízben megintetnék, egy bizonyos idő múlva megbírságnak, vagy ha fizetni nem tud, elzárnák, ha pedig még ekkor sem lépne szolgálatba : akkor a városból kitiltanák. Ha pedig a mostani rendszer fenntartását határoznák el az illetékes fórumok : akkor a cselédhelyezőket szigorúan kellene ellenőrizni s visszaélés esetén első ízben magas bírsággal, másodízben az iparengedély időleges elvonásával, harmadízben pedig az engedély végleges elvonásával kellene őket büntetni.

Látni való e néhány sorból, hogy Molnár Lajos alaposan ismeri a cselédugyet s sok jó és okos dolgot ajánl az égetővált kérdés megoldására. Olvassák el az illetékes körök is a füzetet (csak 30 kr az ára), talán inspirálni fogja őket s rászánják magukat a cselédugy rendezésére.

Különfélék.

— **Tavaszi mulatság.** A csáktornyai áll. tanítóképezde ifjusága ez idei tavaszi mulatságát június 4 ikén, rossz idő esetében 6 ikán tartja meg a szent-ilonai vendéglőben.

— **Lovaskasszárnya** ügyében vidékünk-ről számos megyei bizottsági tag ment fel a közgyűlésre e hó 2 án. Az eredmény az, hogy a közgyűlés a csáktornyai lovaskasszárnya építésére a katonai beszállás adóból a törvény által meghatározott összeget (mintegy 7-8 ezer frt évenként) megszavazta. A gyűlés ezen — vidékünk és városunk fejlődésére nézve — fontos tárgya iránt általános volt vidékünkön az érdeklődés.

— **Muraszombat-gyanafalvai** vasut törzsrészvényeire Vas megye törvényhatósági közgyűlése 100 ezer frtot szavazott meg.

— **Muraközi tanítókör** választmánya folyó hó 1 én ülést tartott. Tárgyai voltak : Kis Sándor és Szabó Bugás László által tervezett és szerkesztett „Népiskolai szervezet és a tanítók szolgálati szabályzata.“ A választmány a bemutatott tervezet általános ságban tudomásul vette és a részletes megjegyzések megtételére s írásban való előterjesztésére Jeney elnökléte alatt Mencey és Thorday urak küldettek ki. Olvastatott a zalamegyei általános tanítótestület központi választmányának márczius. hó 6-án tartott ülésének jegyzőkönyve. Tudomásul vétetett. A tavaszi közgyűlés Mura-Szerdahelyen folyó évi június hó 2-án határozatot megtartatni.

— **Figyelmeztető.** A csáktornyai kisdóvoda választmánya ma d. e. fél 11 órkor az óvodában ülést tart. Tárgy : az óvóintézet kiépítése.

— **Halálhír.** Heinrich Albert Csáktornyanak ez időszerűt legidősebb lakosa 96 éves korában e hó 6-án elhunyt. A csalódban rövid idő alatt ez a harmadik halálhír, annál inkább súlyos csapásként nehezül a megboldogult gyermekeire és a nagy rokonságra. Áldás az elhunyt porain!

— **All. tanítóképző-itnézetünk** iránti jóakarátának vallás- és közoktatási miniszter ur Ö. Excelenciája újabbán ismét szép jelét adta. Ugyanis

megengedte, hogy a képezde kertjének utca felőli 164 méter hosszúságú oldalán vasrácskerítés alkalmaztassék, ami nagyon emelni fogja nemcsak az intézetet, de városunknak díszére fog szolgálni. A vasrácskerítés tervét a miniszterium építészeti hivatalában már készített.

— **Az időjárás** vidékünkön nem valami kedvező. Semmi sem mutat arra az időből, hogy május van ; a téli kabát, sőt esténként a fűtő szoba is elkelne. A légmérő egész héten alacsonyán állott, az eső s hűvös szél váltakozva alkalmazkodtak. Ujabbán Boliczáról és Légradról jégesőt jelentenek, Csáktornyan meg tegnappelőtt délután hópelyhek szállinkóztak. A fagyos szentek napjai e héten vannak. Csak aztán bajt ne okozzanak!

— **Szegrád**on április hó 28-án d. e. 10 óra után tűz ütött ki egy pajtában. A tüzlő-ság rögtön ott termelt fecskendővel s erejét megfeszítve sikerült még a tűz közvetlen közelében lévő épületeket, sőt egy már lángba borult lakóházat is megmenteni, mert a szerencsétlenség szélcsend idejében történt. Az a.-domborui derék tüzlők is siettek a vész színhelyére, de megérkezéskor localizálva lett a pusztító elem. A szerencsétlenséget 2 leendő tanköteles gyermek idézte elő, kik a padlásra tojást akartak sütni s eldobták az égő gyufát s látva a veszélyt, szerencsésen elmenekültek. A kár körülbelül 300 frtra tehető. Ugyancsak aznap délután 5 óra tájban galambtojás nagy ságu jég esett. Nagy kárt nem tett semmiben.

— **Meghívó** A felsőmagyarországi inségek-, részben a zala-egerszegi kórházi ingyeny-alap javára 1892. évi június hó 6-án Zala Egerszegre a »kaszaházi kertben« sorsjátékkal egybekötött nyári mulatság rendeztetik. Program : 1. Sorsjáték. 2. Tekeverseny. 3. Zsákküttatás jutalmakkal. 4. Májusfia megmászása. 5. Táncz. Kezdele d. u. 4 óraker. Belépti jegy 40 kr., gyermek-, deák és katonajegy 20 kr., 1 darab sorsjegy 20 kr. Felülfizetések közönnel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A m t közönség tisztelettel felkéretik, hogy az emberbaráti cél érdekében nyereménytárggyal és felülfizetéssel a mulatság sikeréhez hozzájárulni kegyeskedjék. A sorsjáték tárgyak Gombás István ur kereskedésébe küldendők ; sorsjegyek ugyanott vásárolhatók

— **Szarlakon** május 4. szerdán este a nagy vendéglő táncztermében Sárközy S. csáktornyai zenekara, kevés, de válogatott közönség előtt jól sikerült darabokat adott elő. Sárközy játékat ugys mindenki ismeri, oda tud szólni az a szívhez. Később a jelen volt ifjuság tánczra kereskedett. Majd reggelig tartott az élvezetes mulatság. Gondoljuk : rírikan van részünk benne, ilyenkor tehát le kell szakítani a virág bimbáját.

— **Denaturált só.** A só denaturálásának kérdése, mely az olcsó marhasó szempontjából a gazdaközönséget ugys, mint az illetékes miniszteriumot már hosszabb idő óta foglalkoztatja, előbbre haladt ; amennyiben a só ezentul repcze, illetve pálmagócsa-liszttel fog kevertetni s így, mint olcsó marhasó, a forgalomba bocsájtatni. Ezáltal a só olajzít kap és emberi táplálékul nem alkalmazható, míg marhasónak kiválóan értékes.

— **Megyei hírek.** Megyénkben a tankötelesek száma 73.334 s ebből tényleg iskolába járt 60.283. 13 óvodában 1252 gyermek nyert gondozást. A tanítók száma 636. — **Keszthelyen** nagy ünneppel készülnek megülni a koronázás 25. évfordulóját. — **Svastsits Imre** honvéd huszárhadnagy főhadnaggyá nevezetett ki — **Hanny Béla**t, a keszthelyi gazd. intézet pénztárnokát a herceggprimás uradalmába főszámvevőnek neveztek ki. — **Polgár István** bonczódföldi kántortanító életének 42. évében meghalt. — **Bóhm** testvérek balaton-mogyoródi gőzmalma teljesen leégett. Bennégett 300 m. mássa gabona, mely nem volt biztosítva. — **Dr. Farkas** Manó orvos Keszthelyen letelepedett. —

Feuchtenberger Ede, mentshelyi ev. lelkes eljegyezte Kövágó-Órsön Meziriczky Gusztáv földbírtokos leányát Jolánt.

— **Hazai hírek.** A király Ö Felsége megkoronázásának 25-ik évfordulóját június 7., 8. és 10 napján nagyszemű ünnepekkel fogja megülni az egész ország. Az országgyűlés mindkét háza tagjai testületileg mutatják ki hódolatlukat s az ünnepekre az ország összes törvényhatóságai küldenek képviselőket. Püspöki konferencia is lesz ez ügyben a herceggprimás elnökléte alatt s megállapodásukat az ország összes hiveivel fogják tudatni. — **Erzsébet királyné** hosszú idő múlva a legjobb egészségben hazra érkezett. — **Zalka János**, győri püspök e hó 4-én ülte meg fényes ünneppel 25 éves püspöki jubileumát. — **Az Arva megyei** inségeseknek Bosznia Briska városában is gyűtenek. — **Nicholson Fülöp** (városi gépgyára e hó 2-én leégett ; a kár mintegy 300.000 frt. — **Fehér Ipoly**, pannonhalmi főpát mult hó végén vonult be nagy fényvel Pannonhalmára. — **Fiumében** a horvát tulzó Starcevic-párt a napokban szervezkedő gyűlést tartott, hol ki-mondták a déli szlávok egyesítését Nagy-Horvátország megalkotásával.

CSARNOK.

A sir felett.

I.

Lobog a ló szép sörénye,
A vitéznek dobog szive.

Messze kszül a csatába,
Oly szomorú búcsuzása !

»Gyenge kebled nem lesz másé ?«
»Hiv szivem, csak hiv szivedé !«

»Egy utolsó hő csókot adj ! ...«
»Fáj a szivem, Gejzám maradj !«

»Szűz Violám, Isten áldjon !«
»A magas ég ótalmazzon !« ...

II.

Várcselédek jönnek, mennek,
Napja van ma az örömnék.

A dús Ottmár szüz Violát
Az oltártól vezeli át.

»Nem szeretlek, uram, férjem !
Mert másé már én hiv szivem !«

»... Haha ! — kaczag Ottmár — szived ?
... Nem kell ! csak szép puha tested !« ...

A deli szüz bánatjában
Holtan fekszik uj ágyában.

III.

Im ezalatt egy év elmult,
S Gejza vitéz már megfordult.

»Töled most azt kérem számon :
Mért ölted meg hiv galambom ?

»Sirja felett — felelt Ottmár —
Ma éjjelre kardom olt vár !«

Bugyog a Géj, — az éj setél, —
S festi Gejza hült tetemét.

Ottmár szalad, de megbánja !
Botlik, — s bedől csf kardjába ...

BÁLINTFFY BÁLINT.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Ježefa** urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svakog tjedna jedanput i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Gospodarstvo.

Vraćvo od giftnih gljivah.

Gustokrat se događa, da se gdo otruje gljivami. Kada si gdo priredjuje gljive za jedenje, naj dene med nje srebernu žlicu. Ako ova pozeleni, gljive nevaljaju, ter ih taki vkraj hiti. — Ako se je gdo otroval (ogital) s gljivami, nek ovo čini: Očuti li taki kak je gljive pojel, da mu se vu glavi mota, a vu želudcu da mu je mučno, pred očmi da mu se megli, da je blédi vu licu, nek zna, da se je gljivami ostvaril. Onda nek hitro pije kaj vi e i kaj mlačneše vode, po'eg toga nek si porine prste vu pčzerak i to kaj dalje more. To bu učinilo, da bu počel bljuvati. Kad je već dosta zbljuval, nek vzeme vsaku vuru po jednu žlicu magnezije, koja se dobi vu vsakoj apoteki; poleg toga naj popije i kupicu dobrog vina i mlačno mljeko. Ako vse ovak učini, kak smo rekli, bude za 24 vure čisto zdrav. — To si dobro morate zapametiti.

Kada se marše nadune.

Govedska marha gustokrat trpiju od nadutosti, a vnogi gospodar nezna, kak bi na hitrom pomogel. Vu taj cilj vzeme se

jajce, i obrubi mu se vrh, ter se izvadi belanjek i onda se izpuni terpentinskim uljem, a on se otvor na jajcu zatekne s kruhom. Kad se je blago nadulo, odpreju mu se silom vusta i porine jajce vu pčzerak, koje se istodobno samo združne, pak ga marše pogutne.

Za one, koji imaju štakore.

Štakore je najleže moći pretirati od svoje hiže, ako se jeden živi vlovji, pak se ves dobro namaže katranom (smolom) i pusti. Štakoru smrdi katran jako, pak zbog toga jako po me begati, a pred njim beži ju vsi ostali koji su vu stanju. Tim prostim i dobrim sredstvom rešiti se je mrci vsih štakorov.

Krumpirova cima.

Vnogi naši ljudi imaju vrlu zlu navadu požeti krumpirovu cimu zelenu, pak ju skuhanu podavati kakti hranu svinjam ili posušenu drugomu domaćemu blagu. Pri tom naravski niti ne misliju, kulikoga kvara sami sebi delaju. Krumpir vu zemlji, kad mu poženje cimu, nemore rasti, a nemore niti dobro dozreli: — Zbog toga krumpir vu zemlji jako okržljavi i donosi gospodaru vnogo manje hasna, već

kvara. — Ne ženite stoga krumpirovive cime nigdar.

Luk' hrana i vraćvo za kokoši.

Jeden englezki go podar preporuča luk kak izvrstnu hranu i vraćvo za kokoši. Tu hasnovitu moć ima ono oštro ulje, koje se nahadja vu luku. Kokošam i p'cekom daje se diobno skosani luk pomješan vu melju do tri put na tjeden i to toliko, koliko ga god hoće jesti.

Kak je moći konje obraniti od muh i komarov;

Da reš konje i ostalu vozeću marhu od nepodnosljivih ljetnih muhah i komarov, upotrebi ovo: Na octu skuhaj orehovo listje ili pak zelene orehe. Stim namaži blago i rešil si ga za više dnevoval delov vode i arnike ter čvrsto oveš ote-

Ako se izvine konj nogu.

Priviše su upotrebljavali mrzle mokre obloge. Izprobanje je pak dokazalo, da noga vnogo prvlje ozdravi, ako ju oblaže toplimi oblogi i ako mu nogu stavis vu jako toplu vodu. Za tim toga namo i obloge vu zmės načinjenu iz jednaki delov vode i arnike ter čvrsto oveš ote-

ZABAVA.

Vse od straha.

IV.

(Dalje).

Treza, vsa prestrašena i zmčšina, kaj se njoj laž tak jako osvetila, pošla je kak zvon sebe za mužom vu hižu.

Tridesti smo ljet, žena, skupa, ali tak ve žalosti i sramote nisam s tobom još doživel. Kaj je došlo vu tebe? Kak da bi te sam vrag zapeljao na krivu stezu, na stezu nevernosti, nepoštenja i laži.

Najprvlje nisi hotela priznati, da je on hudobnjak snočka bil ovdj; a onda, kad sam ja tebe s rubcom natiral v stisku, imala si obraza izmisliti, da sam ja rubca podmetnuo, samo da te morem okriviti, i kaj ti ja znam, kaj si vse semljeala. A vezda ti je opal mrsz na obraz, vlovljena si vu laži.

Ja budem vezda zadoju svoju réč rek. Ako mi s mesta vse po duši i istini ne poveš, ili budeš ti ili budem ja još pred poldan otišel za navék iz ove hiže. Vezda kak ti je volja.

Dobro anda; kad nije drugač, vse budeš zeznal. Naj misli, da se ja imam česa bojati. To je i ono žalostno pri celoj toj

stvari, kaj si ti tak neplemenit, jer si taki gotov najgorše misli, o meni, kojoj, kaj se tiče poštenja, nisi nigdar mogel spočitavati, niti kaj je črno pod novtom.

Je, Radiković je snočka bil pri nas, ali ne, bedak ti stari, zaradi mene, već zaradi Anke. Njih se je dvoje zagledalo jedno vu drugo, još dok je on pri nas delal. Ta ljubav nije henjala niti potiji, kad ste se vi dva posvadili, ter da je Antun moral iz naše hiže oditi.

Koliko je on put, osobito po nedeljah i svetkih, kad je tebe videl iti po selu akočil makar na mali čas sim, da se s Ankom razgovori. Dva tri put je dakak bilo smšnih dogodjajov.

Tak se je jenkrat, kad si ti iznenada stupil v hižu, moral ondi vu drngoj hiži skriti pod postelju, dok si se ti bavil vu ovoj hiži, a mi smo imali pune muke, dok smo tebe odmamili vu vrt, da je on mogel medtemtoga pobeći.

Vu ostalom, ako smo te morali vkanjuvati, ti si kriv. Mlada, živa ljubav neč prestati za volju prekšenim hirom zmotane glave.

Čuješ žena, ti b'z čis stim misliš mene. Kaj sam ja zato zmotan i kaj su to moji hiri, ako se nisam dil bantvati i od galženjaka paneti vučiti. Ja sam već majster više ljet, nego je on na svétu, pak mi

bude on vu mojoj meštri, naputke daval: majster ovak, majster onak.

Ja sam vu nekoliko put zapovedal, da svoju mudrost čuva za sebe, a on nije hotel, već kak da bi mu se hotelo vruč delati. Kaj su to onda bili htri moje glave, da sam se vužgal i pretral ga iz svoje hiže.

Vidiš, prav si tim pokazal, da si zmotan, da nevidiš dalje do nosa. Ti nisi opazil, kaj je meni na prvi pogled bilo jasno, da je on najmre zaželil našu Anku, pak da z vsum moćjum nastoji okol naše poboljšice.

Ti da bi bil spametneši, pak da bi mu bil dopustil da dela, kak zna, jer si se i sam mogel osvedočiti, da razne svoju meštriju kak malo gdo. Bilo bi bolje po vse nas. Ti si starinski šoštar, a on je noveše dobe.

Kad je mladić, koji nam je, kak sam već rekla, zaradi Anke dobro hotel, i videl je, da nekoji kantsahti idu rajše k mlajšemuj majstru k Petku, ar ljepše, pomodnije dela, odlučil je pazljivoga tebe učiniti na to. A ti na njega hu hu!

Glej, glej, glej, kak se je razkokodakal! Bogme, Radković ima dobrog fiskališa. Ali, gospon fiskal, niste jako mudri, kak se činite. Ti misliš, baba, da samo ti imaš oči a već drugi svét da je slép. Opazil sam, moja draga i ja, da se on rad zgledava za

cenu i bolujuću nogu. Kad su se oblogi već osušili, namoči je opet u rečenu tekućinu. Za nekoliko dnevo opet možeš si konja zapreći.

Da budu kola trajneša.

Da kola budu duga držala, delaj po ovom naputku: Pazljivo stopi (zegrej) petroleuma i tim vrućim petroleumom maži vsaki kotač tak dugo, dok drvo more vu-pijati. Na ov način nebude mogla vu drvo predirati voda i vlaga, pak sbog toga nebude drvo prhnuo — gnjililo. D bro je da tak burašes vsako lje to i a-merikanski gospodari delaju.

Gnoj za ruže.

Najbolši gnoj za ruže je so, urjača (soponica). Ne samo da se njom okrepi ruža, već se sfondaju vsake fele vuši na listh koji na nju napadaju.

Jedna vesela zabava.

Jednoš, dok sam još dijak b.l, bil sem pozvan na vsame tri kralje vu jednu odličnu hižu na malu zabavu. Tu su bile pozvane više gospah i gospodienah kak i mlade gos-pode. Od zenskog spola su bile tu sve starosti zastupane — bila je tu gospa osamde-set let stara, jedna šestdeset let i jedna četrdeset let, ova zadnja je imala sobom svoju nećakinju (sestrinu kćer), koja je mo-gla biti okolo dvadeset i dve lete stara.

Nekskov msnget, to se već samo po se-bi razmeva, potegnul me je k ovoj zadnjoj. Komaj da smo nekoliko rečih potrosili o čisto nezužnih stvarih, prigue se malo k meni, te mi vu vuh prišeptne: Kaj vele mojoj teci, koja još vu svojih lětih hoče dra-goga vloviti i za lepu se drži?

Bože moj, odgovorim ja. Njihova gospa taca nema prav, jer dragoga vloviti i pu-nim pravom se za lepoga držati — samo oni mogu.

našom Ankom: A prav nije ni čudo, ja mis-lim, da je Anka prav teš devojka.

A nercćni ti otec, pretrgla ga žena. Kaj je ne, to si još hotel reći?

Jezik za zube! Ako nije šprljava kak otec, ali nije ni sčerbava i brbljiva kak ma-ti. Anda, kak sam rekel, ja sam znal, da on špekulera na našu Anku, ali onda bi bil moral biti tim poslušneši i mene tim više poštuovati, a ne mene za nos voditi.

Ti znaš, da smo odlučili ne dati Anku od hiže, nego priženiti koga vu hižu, da ne-ostanemo pod staru glavu sami kak dva o-klštrema drevu.

Sad ti pomisli, kak bi meni, a borme i tebi bilo, kad bi nam se takov tvrdogla-već i mučrijaš narival vu hižu. A još, tak-vo-ga zeta mi je ne treba. — Rajši n'kak-vo-gi.

A kaj ti povedaš, da je on nam hotel prav hasniti, pak da je zato meni navěk govoril, nek ga pustim delati, kak on sam zna, a ne tak, kak ja hočem. Vu tom se ti ljuto vkanjuješ.

Njemu takvo pošteno nakanenje nije nigdar bilo na kraj pameti, to je samo tvo-ja fiškalska prefriganost. On je vse delal od tuca!

Ti nepoznaš toga mladiča. On je sama duša od čovėka. Da je on takov vihrenjak, kak ga ti opisuješ, on, onak zbantuvan od

Nėko vrėme za tim dojdem k teci, o-va mi med ostalem spomenkom, kratek čas zatim opet prišeptne vu vuh: Kaj oni dr-že do moje susede, koja je šestdeset let sta-ra, a denes je prije nego smo sim išli sko-ro jednu vuru pred zrcalom bila?

Odgovorim ja: Njezin trud je zabada-v i za vrėme je škoda, jer samo s njihovem licem i lėpo zraščenim telom bi mogla na to misliti.

Zatim si sešnem k onoj šestdeset let staroj, koju sem zaradi njezinoga pred zra-lom stajanja za istinu miluval, ali se osup-nem, kad mi ona najeden krat prične vu vuh šeptati:

Jeli si moreju kaj smešnešega misliti, kak je ova stara gospa tu poleg? — ona je najmenje osemdeset let stara pak još na škrijaku svojem nosi čerlenoga mašina, — sirota jošće bi rada mlada bila i tak je videti, da čim je človek stareši, tim je be-dasteši.

Tu ga sad ima i misli sem si na to, — anda od ovih sad gospah nijedna neima za ništ drugo čut, nego da jedna drugu iz-smehava i njoj krpice prišivava; medjutim sem se na ov način dobro zabavljaj, pak nisam hotel na svojem putu prestati, nego sem išel, pak sem si k onoj najstarešoj go-spospi sel i njoj pričel ovak repa nad-gavati:

Milostivna gospa — rečem joj, — oni i ova gospa, koja tu poleg sedi, s kojum sem se malo predi spominal, za čudo su si spo-dobne, — skoro bi človek prisegel, da su si sestre i to istih let.

Za istinu — odgovori ona sva vesela — to su mi već mnogi rekli, i ja bi rekla, da vu naših lětah nije niti za dva tri me-seca razlike.

Od ove starice otidem k onoj šestdeset godišnjoj, te njoj pričem sledćim načinom repa nadgavati:

Milostivna gospa, prosim za razjašnjenje jedne vadlinge, koju sem ja načul, — ja

sem se najme zavadaul, da su oni i ova po-leg gospa (stih pokošem na onu čete-deset godišnj) iste stareši.

Za sigurno — odgovori ona — koja je medjutim od nas nekoj mesec stareša, to prav neznam, ali to sigurno znam, da smo se obodve istoga lėta rodile.

Sad se odputim k četerdeset godišnjoj gizdelinki ter pričmem:

Prosim njih milostivna gospa, nek mi sad istinu reču, jeli oni ova gospodičnu tu poleg, neimenuju svojom nećakinjom samo iz šale? Em oni moraju istih let biti, njezino lice je dapače, kak bi to rekel — onak nekak na pol odcvelo, kaj na njihovem nije videti, dapače je njihova koža fineša i njez-neša od njezine.

To budem ja njim razjasnila, — odgovori ona. — Ja sam ravnič za istinu njezina te-ca, jer je ona kći moje sestre, ali njezina mati je bila dvadeset i pet let stareša od mene, i bila je rodjena od prve žene mojega otca, ja pako sam rodjena od druge. Ja sam za istinu od ove moje pokojne sestre više krat čula, da sam ja i njezina k i, istoga leta rodjena.

To sem si i ja misli — odgovorim ja — te sam zato ne malo začudjen bil, kad sem čul, da je ovo njihova nećakinja.

Ona mi na to zahvalno posmećem pogledom zahvali, da sam njezinu laž toč za istinu držal. Na to se veselo oprostim vu nadi, da sam ovomu celonu društvu vrlo povoljen i vugolen pajsč bil.

Napisal:

Jm. Mollay.

KAJ JE NOVOGA?

Buduci penezi.

Na temelju sporazumljenja med mi-nistri financijah predložilo se početkom majaša orsačkim spraviščam vu Beču i

tebe maral za nas i za Anku kak za lanj-ski snėg.

Krivo mu činiš i vu tom, kaj veruješ, da je on tebe ogovarjal i odbijal od tebe kuntšafte.

Tebi je to pripovedal prvešnji detič Petkov, samo da ti se prišmajhla, pak da ga primeš vu službu, gda je Petek vzel na njegovo mesto Radikoviča.

Ja se čudim tebi, kak moreš tak kaj i takovomu čovėku verovati. Istina Bog, tebe su ostavili vnogi kuntšafci, ali tomu nije kriv Radiković, nego tvoj hušji posel, a vu zadnje vrėme i to, kaj ne delaš marljivo, nego samo obhajaš okolo Jelice.

Baba, pazi se, ar —

Cekaj — nisam još gotova. Da je An-tun pošten, stalen i dober dečko, nabadjam ja dokaz prav vu njegovj vernoj ljubavi. Molim ja tebe — kaj on nebi mogel sebi najti drugu devojku, jednako ljepu i razum-nu, kak naša Anka, ali takaj bogatu, kaj naša Anka nije.

Ako naša kći ostane ledična, bude tebi na duši. Bogme ljeta prehadjaju, pak ue čekaju. — Naša Anka je već dvajsti ljet stara.

Ti, meato da hvališ Bogu, kaj se je našel čovėk, koji bi naše drago dēte mogel srećnu vćiniti, sam još odbijaš sreću od

svojih vrata svojni zmotaniami hiri, je, smotaniami hiri.

He, vse bi to bilo ljepo — samo ako ja tebe nevlolim vu laži. Vezda budemo taki videli.

Marko je odprl vrata ter je zaviknul: Anka!

Auka se nije oglasila.

Onda je otec izišel iz hiže vu ganjk, ter je viknul iz vsega grla, nekak oštrim glasom:

Anka! — Anka! — Anka! hodi vu hižu!

Mahom bum došla, dragi tatek, ogla-silo se je jako devojačko grlo iz vrta koj je bil poleg hiže.

Niti jedna minuta nije prešla, i eto Anke. Lice joj se zažarilo, rubeč joj je još povlečen na oči, kak ga je na vrtu naredila da ju neopeče sunce; a stavljač, koja je bila priteknuula, da joj nepači vu poslu, prav vezda ga spušču.

Kaj hočeš, tata. Ovdi sam.

(Drugiput dalje).

Napisal:

Glád Ferencz.

Budimpešti zakonske osnove o premembu valute. Fundament novoj zlatnoj vrednosti bude $\frac{3}{10}$ zlatna kruna s 0.3049 grama finog zlata, jednaka 1 franku 10.02 centima. Zlati se bude penez kovati u komadnih po 20 i 10 krunah. Vu Beču kovani penez imal bude nemški napis, a vu Kremnici kovani magjarski nadpis i grb. Vse orsačke banke po 1 for., 5 for., i 50 forinti budu se po mali povlekli iz prometa, a vu promet se budu postavile srebretne krune. Na temelju penezne konvencije med Austrijom i Magjarskom sklopljene, kovale se budu nove srebretne krune prema ustanovljenom razmjeru kvote srebra, nikela i bronca od 0.85 finog srebra vu veličini srebrenog franka, no ne s istom sastojinom, kak ju denes ima srebreni forint, već kak ju imaju srebreni penezi latinske penezne konvencije, anda vu razmjeru srebra na proti zlatu kak 1 : 15.5. Tim bude orsag pri prekovavanju dobil (profital) okolo 3 procente. Vse srebretne forintaće ostale budu vu prometu vse do ti čas dok se budu mogle prekovati, a gillate budu 2 krune. Zvun toga kovale se budu sa sastojinom od 50 percent srebra polukrone, t. j. penezi po 50 hellerah (po'krajcarov). Krune i polkrune sačinjavati će neku felu višjeg drobnog peneza. Kakti mali sitniš (drobiš) za mēnjanje kovalo se bude prema definitivno stvorenim zaključkom penezi po 20 i po 10 hellerah od nikela. Najmenji penezi, prema desetičnom sustavu, samo po 2 i 1 heller, koval se bude od temne mē avine bronca (95 percent kufia, 4 percent cinka i 1 percent olova). Vsi penezi budu prilično debeli s uzvišenimi okrajci i s velikimi broji.

Influenca.

Dr. Proust vu Parizu držal je vu tačnošnjoj medicinskoj akademiji predavanje, vu kojem je dokazal, da je influenza od svog prvog pojava vu Francuzkoj, od zime ljeta 1889. do 1890. pokosila više od 40.000 personah, — a to znamenuje više percentov, nego li se je opažalo pri koleri betegu.

Nadvojvoda Albrecht vu Pečuhu.

Vu sruđu 27-ga aprila na večer ob pol osmi vuri došel je vu Pečuh nadvojvoda feldmaršal Albrecht se šefom vojnog glavnog štopa feldcajgmajstrom barunom Beckom i mnogobrojnim oficiri glavnog štopa. Vu jutro 28-ga aprila odpeljal se je vojvoda vu fliakeru razgledavat okolicu, da za jesenske velike vojne ve'be (manevre) ustanovi mesto. Iz Pečuha zaputil se je nadvojvoda na svoje imanje vu Lak, kam je i prispil nadvojvoda Fridrik i sborni zapovedniki knez Lobkovic i barun Bechtolsheim, da budu nazočni ondi vojničkim dogovorom. Jel: bude Njegovo Veličanstvo kralj povodom jesenskih manevrah i opet pohodil Pečuh, još nije odlučeno; do vezda vu obće nejma o tom nikakvih dispozicijah.

Za četiri dana prek Oceana.

Amerikanske novine pi eju: Kak smo pred nekim vremenom javili, daje Cunand Co. delati vu Englezkoj dva ogromna hitra damsifa po 14.000 tonah prestora i garantovanoj poprečnoj hitri od 21 uzla po vuri. Sada namērava White Stax Line Co. dati delati damsife s još većim objemom i još većše hitrine. Oni bi prevažali putnike izmed Nju-Jorka i Liverpoola s

tolikom friškođum (hitrinom), da bi se vu buduće prevalil ocean za četiri dni.

Vu norosti.

Iz Madrida pišu: Vu mestu Anglconi vu provinciji Lerida, dogodil se je na sam vuzem strahoviti dogodjaj. Vu tačnošnju cirkvu dobezal je obnoret soldat Juan Aluna ter je pred oltarom strelil redovnika Martia. Zatim je streljal vu moleću ljudstvo i na mestu vsmrtil tri čovēka. Velik del ostalog ljudstva počelo je vu zmešanju bežati ter je vnogo peršon ranjeno. Medtemtoga si je atentator prkrčil revolverom put iz cirkve i pucajuć ve na levo ve na desno, pobēgel je.

Qui pro quo.

Nezdavnja došel je danski princ Waldemar iz Kodnja damsifom vu mali jeden varašinec seelandski, odkud se je štel povrnuti željeznicom vu kraljevski dvor Amalienburg. No budući si je hotel naručiti kola, koja bi ga s kodanjskog banhofa odpeljala vu Amalienborg, pristupil je vu hotelu (otariji), gde je odsel, sam k telefonu, gde je zvonom dal znamenje i pozval mestnu poštu ovak: Molim Vas, spozite me s Kodnjem. Gospodična telefonista ca na pošti, koja je mislila, da ōuje glas dobrog znanca, odlučila je, da ga malo podraži. Stoga ga zapitala: A kaj hoćete s Kodnjem? Princ je odgovoril: Želim se na večer tam odputovati. — Po kaj idete tam? zapitala je ona. — Moram se absolutno povrnuti vu Amalienborg, oglasil se je princ. No ov je odgovor mladu telefonisticu zevšem pomēšal, ter je pomislila, da se iz nje negdo norca dela. A kaj pak, bedastoće! odgovorila je ona princu. Pitam Vas još jenkrat, po kaj idete vu Kodanj? Princ se je nasmejtal ter joj je rekel: Im ja želim samo tam telefonirati, da mi na večer pošlu na banhof iz kraljevske palače kočije, koje bi me odpeljale vu Amalienborg. A na opet: No čujete, ve prestanite, drug č si moram misliti, da ste obnoretli Princ, koji se je vse do ov čas ovim nesporazumljenjem (pometnjom) dobro zabavjal, držal je vezda sgodnim, da odkrije svoj inkognito. Pak kaj mislite, skim govorite? zapital je on — Pak s kim drugim kak s kelnerom Karlekom iz hotela, odgovorila je telefonistica. O Vi se frajlica vkanjujete, ja sam princ Waldemar. Telefonistica malo da nije omeglela.

Vu Londonu 26-ga aprila.

Bečki „Standardov“ dopisnik javlja istomu listu sljedeće: Magjarski primas Vaszary osvedočil se je vu Rimu, kak sveti otec želi, da se sukobi izmed cirkve i magjarskoga kralja izbegavaju. To odgovarja i željiam primasa, koji je pokušal da vredi viseća pitanja. Prema tomu bude po svoj priliki do skora imenovanje kanonika Vucetića zagrebečkim nadbiškopom potvrđeno, a glede pitanja o krstitbah ustanovil se bude modus vivendi.

Telefon med Evropom i Amerikom

Amerikanske novine javljaju, da se bostonski elektrotehnik Gray bavi sad osnovom, kak bi se Evropa i Amerika s telefonom spojile. — Zaradi jeftinoće hoće on da upotrebi kabel od čistoga željeza a ne od kufra.

Ogenj.

Vu Legradu je 28-ga aprila pred poldan ogenj bil. Jeden škedenj je zgorel. Na sreću, ognjogasci su vgasnuli vre goreću hižu. Iz van legradskih ognjogascov porušili su se i d. dubravčanski ognjogasci na mesto ognja. Kvar je po priliki 300 frtov. Ognja zrokuvali su deca. — Tuča je takaj išla on den po poldan vu Legradu.

Iz povesti Magjarah.

I.

Doba I. Pod vodji is hiž: A r p a d s k e.

Magjari bili su s narodi Hunah i Avarah vu rodbinstvu, i ovi su gjejerni i vi-težki bili, nego ne tak potajni i divji kak oni; — nego odprtoga srca, stranske ljubeći i prijateljne naravi. Najvećša falinga starih magjarah bila je gizdost i to: da poljodstvo, rukotvorstvo ljubili nisu. Starci nsiš takaj iz srednje Azije došli su vu Europu i to: s onim predlogom, da negdašnju vladu staroga oca Attile nazad predobiju.

Izvor Magjarah je nestanovit. Po prostem mišljenju spadali bi k pučkom plemenu Szittyja i osobito da bi jednu svr̄ turškoga naroda činili.

Razdelili su se na sedem korenitah ili taborah i na deset narodnostih. Vsaka korenika imela je osebitoga svojega zapovednika, koj se nadagnyom (poručnik) naziva. Nego vsi tabori živeli su med sobom prijateljno i bili su pokorni jednomu skupnomu velikomu vodji.

Prvi vodja od ovih sedem korenitah bil je Álmos (ostalih šest se je zvao: Eldd, Kund, Ond, Tás, Huba, Tuhutam). Kakti putujući narod, magjari takaj vu šatorih stanovali su. Živuci od ribarenja, lova i odhranjivauja živinah. Oprava bila jim je iz kože kunove, lasice i drugih živinah.

Magjari bili su iz početka mirni i po-božni; nego po vnoгих taborih, koje su vu vremenu putovanja svojega s vnovgovrstenimi narodi trpeti morali, postali su divljiši. Magjari rado su na konju hareovali; oružje njihovo bilo je: gerbava sabija, koplje i streljica. Žene pri starih magjarih vživale su se velikoga poštavanja. Molili su jedinoga Boga, kojega za Hadar-a taboraki (Bog) imenovali; i na diku njegovu alduvali su na bregih, berekih i na svirališćah — marhu i béle pastuhe. Poleg Boga su verovali takaj jednoga hudoga duha, kojega su za napaat „Mauó“ tojeat za vruga nazivali i molili.

(Drugiput dalje).

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Az ebéd. — Obad.

III.

(Dalje. — Tovább.)

— Nepoznatu pitvinu nije hotel piti Stefek.

Ismeretlen italt nem akart jüni Pista.
— Kada je obedu kraj bilo, gospou plebanuš su molili.

Mikor az ebédnek vége volt, a plébános úr imádkozott.

— I Stéfek je tak napravit.
Pista is úgy tett
— Za tem je lépo zahvalil obed.
Azután szépen megköszönte az ebédet.
— Ruku je kušnul i dimo dišel.
Kezet csókoltt és haza ment.
Stéfek si je zapametil, kaj je pri gošpou plebanšu videl.
Pista megjegyezte magának, amit a plébános urnál látott.

— Od vezda je doma i on tak jel.
Mostantól kezdve ő is úgy evett otthon.

Tecna hrana. — Az izletes étel.

IV.

— Žofika se je poldne tužila materi, da je hrana zločesta.

Zsófiika délbén panaszkodott anyjának, hogy az étel rossz.

— Nemre pojesti.
Nem tudja megenni.

— Ona je i žlicu vkraj dela.
Ő a kanalat is félre tette.

— Ja ti nemrem pomoči — veli nje na mati.

Éa nem segíthet rajtad — mondja az anyja.

— Vezda ti nemrem drugo kaj kuhiti.

Most neked nem főzhetek más valamit.

— Nego za večerju nekaj boljšega pripravim za te.

Hanem vacsorára valami jobbat készítek számodra.

— Odvečer je mati Žofiki s deklom na polje poslala.

Délután az anyja Zsófiikát a szolgálóval a mezőre küldötte.

— Dekla je krumpira okapala.
A szolgáló a krumplit kapálgatta.

— Žofika je čölu odvečer pomagala njoj krumpir zbirati.

Zsófiika egész délután segített neki krumplit válogatni.

— Na večer je mati nutri donesla večerju.

Este az anyja behozta a vacsorát.

— Žofika pokosta i reče:
Zsófiika megköstolja és mondja:

— No, to je vre čöla druga hrana!
No, ez már egészen más étel!

— Dobro se je najela i veselo odišla od stola.

Jól lakott és vígan ment el az asztaltól

— Mati se je smejala i reče:
Az anyja nevetett és mondja:

— To je ista hrana, koju nisi hotela opol'ne jesti.

Ez ugyansz az étel, amit nem akartál délbén enni.

— Vezda se ti je bolje dopala.
Most neked jobban tetszett.

— Znaš zakaj?
Tudod miért?

— Zato, ar si odvečer marljivo delala i otrudila.

Azért, mert délután szorgalmasan dolgoztál és elfáradtál.

— Gdo svoje delo marljivo zvršava, njemu svaka hrana vu tek ide!

Aki munkáját szorgalmasan végzi, annak minden étel ízlik!

— Drugda dalje.
Máskor tovább.

»The Gresham»

Pri »The Gresham» zvanom londonskom družtvu (vu Čakovcu je upravničtvo pri Graneru stacunaru), je moči život osigurati. Tojest plati, gdo si hoče život osigurati, po letu veksu ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dobi, psk ako bi vumil, herbom imenute družtvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moči život ženskah i decah osigurati. Ovo družtvo na svoje glavno upravničtvo vu Budapeštu

NYILTTÉR.

Mennyasszonny selyem ruhákra való selymeket fekete, fehér és crém szelvényekben, simát és damasztot méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajttában) szállit egyes öltönyökre vagy egész végekben is postabér és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

LOTÉRIJA Buda 1-ga majusa 1892.
1 35 63 45 42

Cena žitka — Gabona árak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	8	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrż	6	50
Kukoricza	Kuruza	5	20
Árpa	Jecmen	5	50
Fehér bab	Grah béli	6	—
Sárga >	> zúti	5	50
Vegyes >	> zmésán	5	—

VASUTI MENETREND

CSAKTORNYAN.

Indul	Napszaka	Óra	Perc	Gyors-pósta és vegyes-vonatt
Kanizsa felé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	postav.
	Ejje	10	07	"
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
	Délután	4	15	"
	Ejje	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
	Este	10	17	"
Varazsdig	Délben	11	44	"
	"	11	47	"
	Reggel	5	33	"
Egerszeg felé	Délben	12	03	"
	"	"	"	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
	Ejje	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
	Délben	11	29	postav.
	Ejje	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délután	11	17	"
	Este	3	59	"
Egerszeg felől	Este	9	30	"
	Délután	3	41	"
	Este	9	49	"

Hirdetések.

1028 tkvi szám 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd végrehajthatónak özvegy Hammer Györgyné és társai végrehajtást szenvedő elleni 58 frt 45 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő VI hegykerületi 391 tk. 1347 hrsz. a. ingatlanra 488 frt, 1348 hrsz. a. 305 frt, 1355 hrsz. a. 163 frt, 2102 hrsz. a. 13 frt, 1354/b hrsz. a. 3 frt becsértékben és az ezen tkjvben felvett legelő illetmény 40 frt becsértékben az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1892 évi május hó 28-án a. e. 10 órakor

a VI. hegykerületi község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik, tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi márcz. hó 18. napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 511.

Gyönyörű minták magán-vevők részére ingyen és bérmentve. Mintakönyvek szabók számára bérmentlenül.

Öltözetekre való kelmek.

Peruvien és dosking a magas Clerus számára, szabályszerű kelmek cs. és kir. hivatalnokai egyenruhákra, továbbá veterán-, öltöző-, tornász-, esztendő-egyenruhákra is, teke- és játékoszámra való posztó, loden, vízmentes is vadász kabátokra, mosókelmék, utazóplátók 4—12 frtig stb.

Aki jutányos, becsületos, tartós, tiszta anyagú posztóruát, nem pedig a mindenfélől kinalgatott s a szabó fáradságára s költségre sem érdemes olcsó rongyokat akar vásárolni, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brűnnden

Allandó posztóraktár egy fél millió frton feltűli értékben.

Legnagyobb széküldési üzlet a Kontinensen. Figyelmeztetésül! A t. c. közönséget övom azon cégektől, a kik u. n. „maradékokat” és „szelvényeket” 3-10 méteres darabokban és u. n. „szelvényeket” szalonruhákhoz kinalnak. Már ezekből az egyforma houszuságokból nyilvánvaló a szédélges, mert az ily maradékok stb. nem divatos, elromlott és elarusithatlan darabokból vannak vagdaiva. — Az ily pocsek-áru, a melyet ezen cégek 2-od, vagy 3-ad kézből vesznek össze, a vételárnak alig egyharmadát éri meg. Széküldés csak utánvéttel; 10 frton feltűli bérmentve. Levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz, 506 4—20. francia nyelven.

BOR-KIVONAT

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatti előállítására, a mely bor a természetes hordól miben sem különbözik ajánlom ezt a jónak bizonyult különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására szükséges) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges elvény díjtalanul mellékelteik. A jó eredményért ve egészséges gyártmányért kezezködöm.

Spiritus-meggazdalkodás

éretik el az én utólrhetetlen Erősítő-Essenzem által a pálinkánál; ez kellemes és met-ző izt ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. kilonkint (600-1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívüli ajánlok még esszenciákat Rum, Cognac és Likőrök stb. készítéséhez utólrhetetlen minőségben. Utasító vények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez. Árjegyzék díjtalanul.

Pollák Károly Fülöpp

Eszenc-külön'egességek gyára: Prágában.
Szolid képviselők kerestetnek.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsolést csúsz, köszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindenemü ruha kelmék, fekete és színes kásmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chifton, ágy és asztal terítők, mindenemü szőnyeg, selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruhaszövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindenemü tugek, gallérok, selyem nyakkendők, harisnyák, fehér és színes kőő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett a beszerzési áránál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

A beszerzési áron alól.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindenemü ruha kelmék.

Legyünk elővigyázatosak a
"ZACHERLIN" vásárlásánál.

Vevő: »... Nyitott csomagban rovarport nem fogadok el, hisz „Zacherlin” kértem!... Ezen különlegességet joggal dcséik a leghatóságabb írtó szernek mindenféle rovar ellen és azért csakis: egy lepecsételt üveget Zacherlin fel rással f gadhatok el!.

Kapható:

Csáktornyan:

Strahia Testvérek,
Gráner
Heimrich Miksa,
Gönczy L. gyógyszer.

Alsó-Lendva:

Fu-s Nándor. gyógyszer.
Freyer Fülöp.

Berlak:

Sosterics Pál,
Kramarits Victor.

508 3 - 10